

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE TURISME, COMERÇ, TREBALL, CULTURA I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 9

Presidència del Sr. Jordi López i Ravanals

Sessió celebrada dia 23 de novembre de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 8397/23**, presentada pels Grups Parlamentaris MÉS per Mallorca i Mixt, per l'oficialitat del català a Europa. 94
  - 2) **RGE núm. 8651/23**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a garanties laborals i de serveis als nous contractes de *handling* d'AENA 2023. 97
-

EL SR. PRESIDENT:

Molt bon dia a tothom. Moltes gràcies, Sr. Apestequia, estàvem preocupats perquè no sé que passa, vostè que és sempre súper puntual, i avui açò no ens quadrava, molt benvingut.

Bé, el primer, si els sembla bé, el primer que farem, senyors diputats, començarem amb les substitucions per a cada grup. Per açò agraiem si el Partit Popular ens pot dir a qui substituïm?

LA SRA. CURTO I ALEMANY:

Ana Isabel Curto substitueix Jacobo Varela.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. El Sr. Apestequia, vostè és d'açò... I, ara el Partit Socialista, per favor?

EL SR. GUERRERO I MORENO:

Marco Antonio Guerrero substitueix Malena Riudavets.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Em doneu un disgust sempre, jo, sabeu que Malena és Malena, però, bé, Marco, no passa res.

Bé, passam a l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 8397 i 8651/23.

1) Proposició no de llei RGE núm. 8397/23, presentada pels Grups Parlamentaris MÉS per Mallorca i Mixt, per l'oficialitat del català a Europa.

En primer lloc, debatrem la Proposició no de llei RGE núm. 8397/23, presentada pels Grups Parlamentaris MÉS per Mallorca i Mixt, per l'oficialitat del català a Europa. Per a la seva defensa té la paraula el Sr. Apestequia, que tindrà cinc minuts per intervenir. Moltes gràcies, Sr. Apestequia.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies, Sr. President, i moltes gràcies per l'efusiva rebuda. He de demanar disculpes a aquesta comissió pels minuts que he arribat tard, ha estat per problemes amb el meu vehicle que ha decidit avui deixar de funcionar, d'una forma molt poc oportuna.

Passant a la qüestió de l'assumpte, el català és la tretzena llengua de la Unió Europea en nombre de parlants i el seu domini lingüístic abasta tres estats actuals membres de la Unió, però no és reconeguda com a llengua oficial de la Unió Europea, malgrat que és veritat que se n'ha permès el seu ús en alguns àmbits. Per contra, llengües amb molts menys parlants, com el finès, el danès, el maltès o el gaèlic, en aquest cas, amb 260.000 parlants, sí que són una de les 24 llengües oficials de la Unió Europea.

Aquesta diferència amb la protecció de les llengües europees respon a la voluntat política dels estats membres. El Reglament número 1 del Consell de la Unió Europea de l'any 1958 llista quines són les llengües oficials de la Unió. A voluntat dels estats aquests reglaments han estat modificats en set ocasions, fet que ha permès passar de les 11 llengües oficials que hi havia a l'any 2000 a les 24 que hi ha actualment.

No cal la modificació de cap tractat perquè el català passi a ser llengua oficial de la Unió Europea, però sí que cal la unanimitat de tots els estats membres.

L'oficialitat no és una qüestió menor, ni es pot assimilar amb què sigui una llengua permesa en alguns àmbits, l'oficialitat suposa un instrument legal i polític per protegir les llengües petites i mitjanes, així com les minoritzades, davant la pressió creixent de la globalització de les noves tecnologies i formes de comunicació.

Cada any, les institucions europees aproven reglaments o directives que regulen aspectes de caràcter lingüístic i, sigui de manera directa o bé a través dels estats membres que han de transposar aquestes normatives, en molts casos estableixen que determinats preceptes obligacions hauran de fer-se en alguna de les llengües oficials de la Unió Europea. Sense anar més lluny, només el 2022 es varen aprovar 47 disposicions normatives amb requeriments de caràcter lingüístic que suposaven l'exclusió automàtica del català, pel fet de no ser llengua oficial de la Unió Europea.

Per això, en diverses ocasions, aquest mateix parlament des de l'any 1987, i també als anys 2002, 2004 i 2021, ha reclamat a la Unió Europea que el català passi a ser una de les llengües oficials de la Unió, de la mateixa manera que també ho ha fet el Parlament de Catalunya i les Corts Valencianes. Hem de dir que, en la majoria d'aquests casos, aquest parlament ha fet aquesta petició per unanimitat.

Què ens du -atès que aquesta petició ja va ser aprovada a l'any 2021- a presentar-la de bell nou? I és que el context ha canviat i, si bé fins ara demanàvem a l'Estat espanyol que presentàs la sol·licitud d'oficialitat en el Consell de la Unió Europea, ara tenim que aquesta situació ja ha ocorregut per la situació política que ara ens trobam, i el passat mes d'agost el Govern d'Espanya va presentar al Consell de la Unió Europea una petició perquè el català, el gallec i el basc siguin llengües oficials de la Unió.

És vera que aquesta qüestió es tracta ara mateix i es treballa la difícil unanimitat de tots els estats membres, però consideram que, com ja va fer en el passat, i més entès que ara mateix tenim una finestra d'oportunitat oberta vertaderament efectiva, aquest parlament s'hauria de pronunciar en el sentit d'instar el Govern de l'Estat espanyol a no defallir en aquesta petició per tal que el català, el gallec i el basc siguin llengües oficials de la Unió, i també adreçar-se als diferents organismes de la Unió Europea per traslladar el suport d'aquesta cambra per tal que els ciutadans d'aquestes illes vegin tots els drets reconeguts, almanco, els que es transfereixen de les directives aprovades per la Unió.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apesteguia. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Castells, per un temps de cinc minuts, moltes gràcies.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies a vostè, Sr. President. La veritat és que tenc poques coses a afegir a l'exposició que ha fet el Sr. Apesteguia, de MÉS per Mallorca, amb qui signam conjuntament aquesta proposició.

Jo crec que hi ha, més que un argument, una evidència que avala la pertinència d'aquesta proposta que s'exposa a la mateixa exposició de motius d'aquesta proposició no de llei, de 24 llengües oficials i de treball que hi ha a la Unió Europea, de 24, 8 són més parlades que el català i 16 menys parlades que el català, la qual cosa ja, evidentment, ens confronta a la situació excepcional de manca de reconeixement que té el català dins la Unió Europea, d'acord amb la seva importància demogràfica, i que té a veure amb temes aliens -absolutament aliens- a la importància de la llengua o a la rellevància de la llengua.

Per tant, hem de celebrar que, després de molta insistència, el Govern de l'Estat hagi entrat en la dinàmica no només d'incloure el català, sinó també les altres tres llengües oficials..., o les altres dues llengües oficials de l'Estat.

I per tot això, de fet, amb aquesta proposició no de llei el que demanam són tres coses a tres ens diferents: d'una banda, al Govern de l'Estat, a mantenir-se ferm en la defensa de l'oficialitat, i que, per tant, continuï fent aquesta feina -que comentava el Sr. Apesteguia- treballosa, d'aconseguir el consens de tots els països de la Unió.

D'una altra -molt important-, que el Govern de les Illes Balears es faci present en aquest debat, i reivindiqui també la defensa de la llengua catalana.

I, en última instància, doncs evidentment a les institucions europees, com a Parlament de les Illes Balears, com a òrgan representatiu de la ciutadania de les Illes Balears, doncs, també fer arribar aquesta reivindicació.

I que, d'alguna manera, jo crec que entronca totalment amb les paraules que..., a les darreres preguntes orals que li he pogut fer a la presidenta Prohens, ella diu: "escolti, nosaltres no hem d'estar acomplexats davant de ningú", no? Idò ara es pot demostrar absolutament quan nosaltres no necessitem ningú altre per defensar el català. És a dir, nosaltres, com ha passat a molts moments de la història, demostram que el català és tan nostre com d'altres i, per tant, no fem seguidisme de ningú, sinó que aquí el que reivindicam és posar-nos al capdavant i fer arribar clarament a Europa el missatge que, des de les Illes Balears, defensam la llengua catalana com el primer.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Ara passam al torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Pitaluga, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Pitaluga.

EL SR. PITALUGA I IVORRA:

Sí, gràcies, Sr. President. Seré molt breu. Espanya és plural i diversa, aquesta pluralitat és una riquesa de tots i la Constitució Espanyola consagra, al seu article 3, que hi ha més llengües espanyoles oficials, a més del castellà, i que la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció.

Dins de la política de reivindicar i de fer natural l'ús del gallec, del basc i del català, la segona llengua més parlada a Espanya, tant a les institucions espanyoles com ara, de fet, ja es pot parlar al Congrés dels Diputats, també és pertinent i s'ha d'entendre la reivindicació de l'oficialitat de les mateixes llengües a les institucions europees; no parlam de llengües minoritàries, sinó d'idiomes que parlen milions de persones, com el català, que el parlen més de 10 milions de persones, i això és un fet que ha posat de manifest el Govern espanyol que, efectivament, ha presentat aquesta oficialitat al Parlament europeu.

De fet, el ministre José Manuel Albares, el ministre d'exters, ja va declarar que el multilingüisme és un dels objectius i dels valors de la Unió Europea i, precisament, l'article 3 dels Tractats de la Unió Europea ho posa de manifest. A un Parlament europeu, plural i divers, amb 24 llengües oficials té tota la lògica que el català, la segona llengua més parlada a Espanya, sigui també oficial, i és per això que el Grup Socialista comparteix el contingut de la iniciativa i que donarà suport als seus tres punts.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Pitaluga. Pel Grup Parlamentari VOX té la paraula la Sra. Verdú, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Verdú.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Moltes gràcies, Sr. President. El artículo 3 de la Constitución Española establece que el castellano es la lengua española oficial del Estado y que las demás lenguas españolas también serán oficiales en las respectivas comunidades autónomas, de acuerdo con sus estatutos.

El 13 de diciembre del 2004 ya solicitó el Gobierno la incorporación de las lenguas cooficiales a la Unión Europea incluyendo, esa vez, el valenciano, y ¿qué respondió la Unión Europea? Pues que, para ello, es necesario aprobar una enmienda del artículo 55 del Tratado de la Unión Europea, que establece cuáles son las lenguas oficiales.

Las instituciones comunitarias de la Unión Europea cuentan hoy en día con 24 idiomas oficiales, siendo la última vez que se incorporó uno de ellos en 2013, al incorporar el croata. La Unión Europea reconoce que el multilingüismo es uno de los principios fundamentales de la Unión y así se recoge en la Carta de los derechos fundamentales.

Algunos países que forman la Unión Europea aportan un solo idioma a la lista de las lenguas oficiales, como por ejemplo Chipre que aporta solo el griego, aunque el turco también sea uno de los idiomas oficiales del país. Otros, como Irlanda, tienen incluido más de un idioma, la lengua oficial, el gaélico irlandés, y el inglés, estando ambas entre las lenguas oficiales de la Unión Europea. Y así también sucede con Bélgica, con el francés y el neerlandés, y Malta, con el maltés y el inglés.

Algunas de las lenguas incluidas en la lista europea son oficiales en uno solo de los países de la Unión Europea, como es el español, el danés o el portugués. Otras, como el griego, el inglés y el neerlandés son oficiales en más de un país de la Unión Europea: el griego en Grecia y en Chipre; el inglés, en Irlanda y en Malta; y el neerlandés en los Países Bajos y Bélgica.

La política lingüística de la Unión Europea tiene tres objetivos: el primero, proteger la diversidad lingüística en Europa; el segundo, comunicarse con la ciudadanía en su propia lengua; y, el tercero, fomentar el aprendizaje de las lenguas. El Consejo Europeo es el encargado de fijar el régimen lingüístico de las instituciones de la Unión Europea, a través de sus reglamentos y por unanimidad; y el reglamento número uno establece cuáles son los idiomas oficiales y de trabajo, así como la normativa de uso de los mismos.

Así, todos los ciudadanos tenemos derecho a utilizar cualquiera de las lenguas oficiales para comunicarnos con las instituciones europeas, y se nos debe responder en nuestro mismo idioma. Ello, entrelazado con el reglamento europeo, que especifica, por lo que respecta a los estados miembros donde existan varias lenguas oficiales, que el uso de una lengua se regirá por las normas generales de la legislación de dicho Estado.

España es Estado miembro de la Unión Europea, y el artículo 3 español establece que el español es el idioma oficial del Estado, y que el resto de las lenguas serán oficiales en las respectivas comunidades autónomas, es decir, España como país no tiene más que una lengua oficial a nivel estatal, que es el español. ¿Quieren ustedes abrir una caja de Pandora para que otras comunidades y otros Estados miembros de la Unión Europea soliciten también la oficialidad de sus lenguas regionales? ¿Quieren que las instituciones europeas conlleven un aumento en el gasto de nuestros ciudadanos?

Les aseguro que si al ciudadano ustedes le traducen en euros el coste individualizado que conlleva, que se puedan dirigir en catalán a alguna institución europea, ninguno sustentaría esta propuesta. Desde luego, nosotros vamos a votar en contra de defender la oficialidad del catalán en la Unión Europea porque se traduce en dinero que pagan nuestros ciudadanos y ya les digo que no están para regalarles a ustedes sus euros.

Y, por último, les indico que ya no es solo el costo de traductores e intérpretes que ello conllevaría, sino que la agilidad legislativa de las instituciones será nefasta. Su propuesta no solo conllevará un retraso en todo proceso de gestión europea, sino que aumentará el coste de los servicios de traducción e interpretación que, ya siendo 24 idiomas oficiales, supone aproximadamente un coste de 1.000 millones de euros al año, es decir, el 1% de los presupuestos de la Unión Europea.

Dejen ya de aumentar el gasto público de nuestros ciudadanos y pónganse a trabajar en medidas que reduzcan el coste de la vida.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Verdú. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Mateo, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Mateo.

EL SR. MATEO I HERNÁNDEZ:

Moltíssimes gràcies, Sr. President, bon dia, senyores i senyors diputats. La meva intervenció serà breu, però clara, o bé, aquesta és la meva intenció.

Fa un parell de setmanes, concretament el dia 2 d'aquest mes, de novembre, precisament dins aquesta comissió, des del Grup Parlamentari Popular varem donar suport a alguns dels punts d'una proposició no de llei presentada per MÉS per Mallorca sobre política lingüística, per tal, per exemple, d'assegurar que la llengua catalana esdevingui una llengua d'ús normal a tots els àmbits de l'administració i de la societat. I compartim -perquè el compartim- un clar compromís amb el plurilingüisme i la multiculturalitat, que suposen una enorme riquesa i que en cap cas s'oposen a la valoració i normalització del català.

En aquest sentit, no tenim cap dubte: hem de protegir la nostra llengua, el nostre patrimoni, forma part del que hem estat, del que som i del que serem, forma part del nostre passat com a poble, del nostre present i escriu i xerra, parla o ralla, sobre el nostre futur.

I ja es va dir també aquí, a l'any 2006, quan es va presentar al Parlament, per Unió Mallorquina, una proposició no de llei en la mateixa direcció. I aquesta és precisament la nostra posició avui en aquesta matèria lingüística.

Des del Grup Parlamentari Popular hem de defensar la llengua sense ànim de polèmica i ajudar en tot moment, de fet, afegia la nostra diputada que des del Govern de les Illes Balears es va assistir a jornades de treball sobre la regulació de l'ús de les llengües de l'Estat, i ja es va fer feina pel reconeixement oficial de la Unió Europea de totes les llengües amb estatus oficial a Espanya.

Però en aquests moments, per a nosaltres, i una vegada ja la qüestió ha arribat a les altes instàncies de la Unió Europea, hem de deixar que siguin precisament els òrgans europeus els que

estudiïn la concreta situació i totes les possibles implicacions que pugui tenir per tal d'establir el seu criteri.

En tot cas -i ho tornam repetir- les llengües són un element d'unió, serveixen per comunicar, per relacionar-se i, en aquest sentit, nosaltres fem feina i no cercam ni ens trobaran mai en enfrontaments en aquesta matèria.

En definitiva, hem de concloure que per a nosaltres aquesta qüestió no és una prioritat actualment i per això no hi votarem en contra, el nostre vot serà una abstenció. Moltíssimes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Mateo. Ara, passarem al torn de contradiccions. Té la paraula un dels representants dels proponents, el Sr. Apestequia. D'acord, idò, moltes gràcies, Sr. Apestequia, té cinc minuts per a la seva exposició.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Moltes gràcies al Sr. Castells per cedir-me aquest torn, estic segur que parlaré en nom de dos, perquè així ha estat l'ànim quan hem presentat aquesta proposició no de llei conjunta.

Vull agrair el suport del Partit Socialista, vull agrair el to del Partit Popular, malgrat que lamenti que no manifesti el suport de forma activa, com ha fet a altres ocasions en el passat.

I sí he de dir que lament que, malgrat que sigui plenament conscient de quin és el posicionament polític i fins i tot l'objectiu polític de l'existència de VOX, aquestes proclames, perquè li he de dir que vostès són una fàbrica d'independentistes; és a dir, vostè, el que ha dit avui, és que si els catalanoparlants volem que el català sigui oficial a Europa ens hem d'independitzar i hem de tenir un Estat. Aquest és el seu missatge, és a dir, si volen ser com els croatoparlants, siguin com Croàcia. Ha estat el missatge netament de VOX.

I, això, de persones que, a més, són catalanoparlants, em sap greu, perquè -em sap greu dir-li- vostè és un Kunta Kinte que defensa que se li ha de dir Toby i, per tant, accepta plenament el caràcter subaltern de la cultura i de la llengua que estranyament hauria de defensar, almanco, atès que és la de molts dels seus votants i de molts dels seus membres.

Dit això, crec que, el redactat, hauran pogut veure que no era un redactat de confrontació, haguéssim pogut dur un text que intentàs dividir aquest parlament; és un text d'allò més neutre que repeteix de forma molt neutra els elements que ja s'han votat en altres ocasions en aquest parlament, i simplement s'actualitzava, atès que -com ha dit el Sr. Castells i jo mateix a la meva exposició inicial-, el moment actual és diferent, a la resta de votacions, fins ara, havíem de reivindicar a l'Estat espanyol que dugués al Consell de la Unió Europea aquesta votació, que és el camí que com la lectura "viquipediana" del règim lingüístic de la Unió Europea que ens ha obsequiat VOX, és el que s'ha de seguir i, per tant, ja que aquesta és la situació, el que pertoca a aquest parlament, al qual li pertoca fer pronunciaments polítics i no participar activament de les negociacions, perquè això, efectivament, li toca a altres entitats,

és donar suport a aquells que finalment fan el que tradicionalment hem demanat que facin i traslladar el suport per fer veure que totes les institucions de l'àmbit lingüístic, en aquest cas del català o d'altres llengües, donen suport i que, per tant, no és una qüestió simplement que neixi de la voluntat circumstancial, si em permeten, perquè tots coneixem el marc polític en què això s'ha pogut produir del Govern d'Espanya, sinó que és una qüestió que compartim àmpliament tota la societat.

I dic d'aquells territoris en què el català és llengua oficial o altres, malauradament, perquè a mi m'agradaria que aquesta petició segurament l'aproassin les Corts de Castella i Lleó i que, per tant, tots els ciutadans de l'Estat espanyol se sentissin participants i se sentissin també orgullosos de formar part d'un estat on hi ha diverses llengües oficials. Això no succeeix però això ja seria una altra reflexió que hauríem de fer.

Per tant, vull agrair una altra vegada, com he dit i, a més, en nom dels dos grups proposants, el suport del Partit Socialista; agrair el to, tot i que els convidam a replantejar-s'ho en aquests escassos segons que queden entre que finalitzi la meva intervenció i la votació, al Partit Popular, la seva abstenció i un vot a favor; i dir a VOX que crec que fan un discurs que lamentam que existeixi, simplement. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apestequia. A continuació, acabat el debat passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 8397/23.

Vots a favor? 6 vots a favor.

Vots en contra? 1 vot en contra.

Abstencions? 6 abstencions.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 8397/23, per l'oficialitat del català a Europa. Moltes gràcies.

(Pausa)

És part de la presidència, el perdonam.

(Rialles del Sr. President)

2) Proposició no de llei RGE núm. 8651/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a garanties laborals i de serveis als nous contractes de *handling* d'AENA 2023.

Passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 8651/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a garanties laborals i dels serveis dels nous contractes de *handling* d'AENA del 2023.

Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Cabrera, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Cabrera.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gràcies, Sr. President, bon dia, senyores i senyors diputats. El passat dia 26 de setembre, AENA va donar a conèixer l'assignació de llicències per als serveis a terra de les aerolínies, a la qual Iberia va perdre importants places, entre les quals hi havia Palma i Eivissa, que en molts de casos va generar prou sorpresa.

A efectes expositius, he de dir que les llicències d'AENA són per a 7 anys, suposa la renovació de 41 llicències per a 43 aeroports i afectaria uns 20.000 treballadors. Les empreses de *handling* obtenen un total de 5.000 milions d'ingressos, on la puntuació tècnica ha tingut un pes del 65%, i l'econòmica d'un 35%. S'han rebut un total de 168 ofertes de 15 licitadors diferents i, segons l'informe aconseguix una reducció mitjana del 6% respecte de les actuals tarifes màximes de referència. De la mateixa manera, les empreses guanyadores asseguren que reduiran un 20% el temps d'entrega del darrer equipatge a cada vol.

Les noves llicències entraran en vigor els primers mesos del 2024, inicialment, després d'un procés de negociació de preus amb les aerolínies, on les guanyadores poden oferir els seus serveis amb rebaixes sobre les tarifes compromeses per concurs. A aquesta transició entre adjudicatàries es farà valer el dret a la subrogació dels treballadors.

Hem vist que Iberia no va quedar conforme amb el resultat del concurs dient que la seva bona feina dels darrers set anys, de creixement, transformació i qualitat, no s'havia tingut en compte. Iberia va anunciar, per tant, la revisió del concurs i les accions oportunes. AENA, per la seva part, reconeix la qualitat de la proposta d'Iberia però que, d'altres licitadors de primer ordre mundial, coneixedors del mercat espanyol, han obtingut millor la puntuació i defensava la seva objectivitat i transparència.

Per part dels sindicats, Comissions Obreres manifestava la seva preocupació pel risc de possibles resolucions de les condicions laborals del futur personal del sector, fins i tot, de la precarització del sector, ja que les condicions del conveni col·lectiu d'Iberia són millors. Així mateix, diu que en el conveni sectorial estan perfectament definides les condicions i garanties de la subrogació temporal, però que resulta molt contradictòria la situació perquè actualment estan en marxa denúncies contra les noves empreses adjudicatàries, precisament, per no haver respectat les condicions laborals en els darrers anys als centres de treball on operaven.

UGT, per la seva part, ha manifestat igualment la seva preocupació per la situació en la que poden quedar els treballadors i treballadores del sector aeri després del repartiment de les llicències, i varem exigir a les administracions implicades revisar les ofertes per comprovar la seva viabilitat, i afirmar que si considera que poden ser perjudicials per als treballadors, impugnarà el resultat del concurs.

El passat 12 d'octubre es varen promoure concentracions per part d'UGT i Comissions Obreres, contra el resultat del concurs d'AENA, per la gran afectació de les persones

treballadores del sector aeri. I, d'altra banda, vèiem que el 20 d'octubre, Iberia va presentar la impugnació del concurs davant el Tribunal Administratiu Central de Recursos Contractuals, per possibles irregularitats i la seva resolució no preveu un termini. Així mateix, Iberia va sol·licitar la suspensió de l'adjudicació fins que es resolgui i va argumentar que, del contrari, es produirien perjudicis irreparables per als serveis i per als treballadors. En definitiva, que les adjudicacions s'han vist paralitzades. El darrer que hem vist és una possible convocatòria de vaga, en defensa dels treballadors.

Finalment fem una reflexió, a Balears, el turisme i, en concret, el que arriba per via aèria, resulta cabdal per a la nostra terra i, per tant, qualsevol manca de compliment afectaria no únicament els treballadors i els serveis aeris, sinó també els treballadors i activitats econòmiques vinculades al turisme i al sector serveis.

Per tant, i per tot el que hem exposat, la nostra formació vol proposar que el Govern central faci tot el necessari, conjuntament amb AENA, primer, per tal de donar total transparència en el procés de l'adjudicació de les llicències per als serveis de terra de les aerolínies. Segon, per tal que les noves empreses adjudicatàries compleixin el conveni del sector de serveis d'assistència a terra, en el procés de subrogació dels llocs de feina, durant tota la vigència de les llicències. I un tercer punt, per tal que els resultats del concurs de les llicències *handling*, no comprometi la qualitat dels serveis als passatgers i dels drets als treballadors.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Cabrera. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Borràs, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies.

EL SR. BORRÀS I BARBER:

Gràcies, Sr. President, bon dia a tothom. La veritat és que seria molt difícil votar que no a aquesta iniciativa, perquè, evidentment, els tres punts el que demanen és que es compleixi la llei i que es compleixin les normes i, per tant, se suposa que s'han de complir les normes i, per tant, no podríem votar en sentit contrari; és a dir, no podríem dir que no volem que no s'acompleixin les normes.

El punt 1. Total transparència del procés, evidentment, és un procés reglat, fet pels funcionaris corresponents, diguéssim pels tècnics corresponents, i és un procés reglat des del primer dia fins que es fan els plec de condicions, fins que es formalitza el contracte derivat de l'adjudicació. Per tant, el fet que Iberia hagi pogut reclamar, hagi pogut demanar revisió, etc., és perquè hi ha un procediment reglat i que s'acompleix, i, per tant, res a dir.

Què les noves empreses adjudicatàries compleixin el cinquè conveni del sector? Evidentment, és una obligació que tenen, acomplir el conveni laboral. Faltaria més! I evidentment AENA és la responsable de vigilar el compliment d'aquest conveni,

perquè per açò és l'empresa semipública, diguéssim, que adjudica el concurs i, per tant, és obligació.

Tercera, en el concurs hi ha unes condicions de qualitat, de servei, que s'han de revisar, perquè han de presentar les empreses informes sistemàticament, d'acord amb les condicions en què s'adjudiquen aquests concursos. I per tant, AENA ha de controlar que la qualitat es compleixi. Per tant, açò és literal dels punts i s'han de votar necessàriament a favor.

Celebro a més, que el Partit Popular basi tots els arguments en la preocupació sobre els treballadors i argumenti en la defensa dels sindicats. Ens agrada sentir el Partit Popular defensar a Comissions Obreres, defensar a UGT i la seva feina i lluita pels drets laborals i socials dels empleats d'aquestes empreses, o de qualsevol empresa.

Si no ens atenem tant al literal, hi ha algunes coses que igual ens fan pensar una mica malament, és a dir, que es pugui posar ombra de dubte que el procés no ha estat transparent, en el punt 1; que no compliran el conveni aquestes companyies, per açò hi ha la Inspecció de Treball, i vostès, precisament en els pressuposts d'enguany, hem vist com renuncien que la Inspecció de Treball tenguí la força necessària a les Illes Balears per controlar precisament, que es compleixin els convenis laborals i els contractes laborals.

Si debilitam la Inspecció i després demanam que es compleixin els convenis, crec que entrem en contradicció, perquè l'important és que, evidentment, AENA controli, que els sindicats controlin, que controlaran, però també la Inspecció laboral té molt a dir i la Inspecció laboral, evidentment, quan hi ha més activitat i quan més risc hi ha d'incomplir horaris laborals, també en els aeroports, a les companyies de *handling*, és els mesos d'estiu, que és quan hi ha molta més activitat aeroportuària i, per tant, ens costa pensar que amb manco inspectors laborals, farem un control millor. Amb manco inspeccions, més control, serà molt complicat.

El punt tercer, evidentment, fa pensar que les empreses potser adjudicatàries, no seran tan bones en qualitat com Iberia, (...). Si el Partit Popular manifesta la seva preocupació que es comprometin en la qualitat, no (...) que les noves concessionàries no comprometin la qualitat, sembla que vol dir que igual els nous adjudicatàries ho faran pitjor, en termes de qualitat també, que les adjudicatàries anteriors.

Dels tres aeroports que tenim, Menorca manté el *handling*, Iberia; i Mallorca i Eivissa, el gran paquet d'Iberia, bona part del gran paquet d'Iberia que ha perdut, se l'ha endut una altra empresa, que precisament té la seu empresarial a Lluçmajor. És a dir, vostès es fien més de la qualitat d'IAG, que és una multinacional, amb seu a Londres, que de l'empresa Groundforce, del Grup Globalia, que té la seu a Lluçmajor. És a dir, no sé si és un atac de provincianisme pensar que els empresaris i els treballadors de les Illes Balears són manco capaços d'organitzar bé la feina de qualitat d'un aeroport que IAG. I jo no tenc res a dir d'Iberia, vull dir, fins i tot tenc familiars directes que hi fan feina, però evidentment...

(Remor de veus i algunes rialles)

... crec que Groundforce té tanta capacitat de mantenir la qualitat com Iberia. I per tant, posa una ombra de dubte que ho faran pitjor que ho fa Iberia, crec que tampoc no és procedent. Però en tot cas, volem la màxima qualitat, que es compleixin els plecs de condicions, perquè si el 65% de l'adjudicació partia precisament d'aquesta qualitat, qualitat en els serveis, condicions ambientals, etc., de la feina, evidentment açò s'ha de controlar perquè així sigui.

Evidentment el conveni s'ha de complir, necessitam que es controli AENA i que ho controlin a través d'inspeccions i necessitam que la transparència sempre sigui la màxima en aquest concurs i a tots els concursos de l'administració pública.

Per tant, votarem a favor, res a dir, del literal, que és el que votam, i esperam que el temps demostrí que les coses s'han fet bé, perquè sempre hem de desitjar que qui governa faci les coses amb transparència, equitat i legalitat i que els nostres aeroports continuïn fent la funció tan bé o més que com ho han fet fins ara. Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Borràs. Per continuar, pel Grup Parlamentari VOX té la paraula la Sra. Verdú, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sra. Verdú.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gràcies, president. Bueno, nosotros en principio lo que vamos a hacer es poner en valor y respetar el punto 22 del acuerdo de PP y VOX, que dice que apostaremos por la mejora de las condiciones laborales de los trabajadores del sector turístico, mediante la apuesta por la calidad de la oferta del sector, el control riguroso del cumplimiento de la normativa en materia laboral y prevención de riesgos, incentivos para las empresas que apuesten por el bienestar y el confort de sus trabajadores, así como la puesta en marcha de planes de conciliación de la vida laboral y familiar.

En virtud, de la Resolución del 19 de septiembre de 2022, de la Dirección General de Trabajo, por la que se registra y publica el quinto convenio colectivo general del sector de servicios de asistencia en tierra en aeropuertos, se expone que las nuevas empresas adjudicatarias de las licencias, por este servicio de tierra de las aerolíneas, deberán respetar el personal procedente, como, por ejemplo, los de Iberia en algunos casos, así como la modalidad de subcontratación, conforme al convenio colectivo vigente en el momento de la subrogación y manteniendo los pluses salariales de los trabajadores. Ello es fruto de los principios de estabilidad y calidad en el empleo, que debe cumplir en el proceso de adjudicación de dichas licencias. De forma que el quinto convenio, establece el mecanismo de subrogación empresarial, en caso de sucesión o captación de actividades de otro operador. Está en el artículo 70. Así se garantiza que los trabajadores no tengan detrimento, ni incrementos injustificados de las condiciones económicas, que ya ostentaban en la empresa cesionaria.

La situación de incertidumbre existente en el sector de *handling* obtiene una respuesta satisfactoria a través del precepto 70 del referido convenio, para que el personal del

sector tenga garantizada una estabilidad y una calidad en su empleo.

Las partes que firmaron el convenio con el objetivo de dar estabilidad y calidad del empleo del personal de dicho sector, aceptó realizar la subrogación empresarial manteniendo las condiciones de los trabajadores. Es más, las empresas de *handling*, que recientemente han obtenido las licencias para operar en los aeropuertos españoles, en reunión con AENA manifestaron su total compromiso con el cumplimiento de todos los requisitos y procesos de subrogación. Por lo que debemos instar para que se vele por dicho cumplimiento, y para que en caso de incumplimiento se inste la retirada de la licencia.

Por lo tanto, nuestro voto va a ser a favor porque consideramos que, efectivamente, la transparencia y todo eso es en beneficio de todos los trabajadores. Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias, Sra. Verdú. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Apesteguia, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Apesteguia.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, moltes gràcies. A mi em sembla que ho vaig dir en aquesta mateixa comissió, a una proposició no de llei que es va presentar fa dues setmanes, és clar, quan rebem un text no només ens fixam en la literalitat sinó també que intentam entendre el per què de la presentació d'una proposició no de llei, perquè vostès comprendran que en aquest moment hi ha moltes licitacions en marxa i moltes impugnacions fetes en aquests processos. És ver que aquesta afecta un servei que és especialment sensible per a les Illes Balears, però diguem-ne que és una qüestió prou normal en els procediments contractuals per part de l'administració pública això que ha succeït.

I clar, en aquest sentit, crec que la Sra. Cabrera almanco no ens ha donat suficients raons, almanco a parer d'aquest grup, del per què de la necessitat que el Parlament es pronuncii en un sentit en aquest procediment contractual concret. És clar, no sé si tenen vertaderament la sospita que no s'acomplirà la legalitat vigent i que, per tant, necessitam de la pressió per part de les institucions de representació de la ciutadania per garantir que així sigui. Clar, si és això crec que faria falta que ho digués, que digués, tenim la sospita fonamentada que no es complirà la legalitat i, per tant, cal posar-ho damunt, sobre la taula del debat públic i mirar d'incidir en la capacitat que tenguí aquest parlament.

Més enllà d'això, jo he participat en molts de processos, he impulsat molts de processos de licitació, i crec que mai no ha passat que les empreses que perdessin considerassin que tots s'havia fet beníssim. Sospit que qualsevol membre del Partit Popular que hagi gestionat podrà garantir que és exactament així; sempre consideren que no se'ls ha puntuat bé, perquè evidentment han perdut un procés en què lògicament devien considerar que eran la millor opció i, per tant, tenen, en qualsevol cas, els mecanismes.

Dit això, i també en el sentit que ha manifestat el Sr. Borràs, a aquesta literalitat un no s'hi pot oposar, és que hi hem d'estar forçosament a favor que s'acompleixi la legalitat, tant en el procés contractual com en garantir els drets dels treballadors.

Per tant, nosaltres votarem que sí, li votarem que sí perquè entenem que no es pot votar en contra, però sense entendre el per què de la necessitat de la presentació d'aquesta proposició no de llei en concret, perquè ni a la seva exposició ni a l'explicació que ha fet la Sra. Cabrera se'ns ha explicat la necessitat de la manifestació d'aquest parlament.

Dit això, també els vull fer una reflexió. La privatització d'AENA i la privatització dels *handlings* varen ser iniciades pel govern de Felipe González i finalitzades pel govern de José María Aznar. Per tant, *de esos polvos estos lodos*, efectivament, l'administració ha perdut molta capacitat de garantir que aquests serveis s'hagin de fer així com nosaltres creiem que s'han de fer i, per tant, acceptin les conseqüències de les seves decisions. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Apesteguia. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Castells, per un temps de cinc minuts. Moltes gràcies, Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President. Sí, evidentment, per a nosaltres també és incomprendible aquesta proposició no de llei, que demostra que el Partit Popular el que fa és anar a la processó i repicar. El Sr. Apesteguia ara els ho recordava, la culminació de la privatització del 49% d'AENA es va fer a l'any 2015 sota el govern de Mariano Rajoy. Quan nosaltres hem demanat que les institucions de les Illes Balears participin en la gestió dels aeroports, vostès sempre s'hi han negat dient que aquest tema ha de funcionar amb uns criteris d'empresa i que no ha d'atendre a qualsevol altra consideració, unitat de mercat, etc., tots aquests aspectes.

I vostès, aquest és el seu discurs ideològic. Aleshores, és clar, ara què passa? Ara passa que hi ha hagut unes licitacions i, en nom de tots aquests principis que els aeroports són una empresa més que ha d'obeir els seus interessos mercantils sense parar atenció a cap altra consideració, han fet unes licitacions que han guanyat unes empreses i, lògicament, els sindicats estan preocupats. És clar, els sindicats sempre estan preocupats quan hi ha una subrogació de personal. Llavors, vostès tradueixen una preocupació legítima dels sindicats, home!, farem alguna cosa; i llavors ens porten una proposició no de llei exigint que el Govern faci tot el necessari... que, és clar, ja em perdonarà, però a veure, tot el necessari, no sé vostè què proposa que faci el Govern!, hauria de clarificar quan diu que "faci tot el necessari", perquè, és clar, "tot el necessari", de què ens parla? De tractes de favor?

És a dir, amb això, llavors, sembla que vostè posa en dubte la transparència, posa en dubte que s'acompleixi el conveni col·lectiu, posa en dubte la qualitat del servei dels nous adjudicatariis, és a dir, tiren la pedra i amaguen la mà.

Llavors, jo crec que aquesta proposició no de llei és un monument a les incoherències del Partit Popular. Vostès volen nedar i guardar la roba, és a dir, tirar els treballadors als peus dels cavalls i després venir aquí a rentar-se la cara fent una proposició no de llei dient que estan molt preocupats perquè s'acompleixin totes aquestes coses.

Em sap greu, però jo no votaré a favor, perquè crec que la hipocresia del PP es majúscula en aquesta proposició no de llei, ni votaré en contra, ni m'abstindré, no participaré en aquesta votació, perquè, sincerament, Sra. Cabrera, és de jutjat de guàrdia aquesta proposició no de llei, vostè exigeix unes coses sense cap mena de congruència; és a dir, en cap moment diu que no s'hagi complert ni la transparència ni que es faci complir el conveni ni que hi hagi manca de qualitat. Doncs, només fa això per fer unes ombres xineses i que sembli que el Partit Popular fa qualque cosa pels treballadors del *handling*.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Té la paraula per contradiccions el grup proponent, per un temps de cinc minuts. Sra. Cabrera, moltes gràcies.

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gràcies, Sr. President. La veritat és que resulta curiós que els partits dels grups d'esquerra de cop s'han tornat confiats de cara a l'honorabilitat i al bon funcionament de totes les grans empreses i que no veuen cap raó ni una per preocupar-se pel que passarà amb els treballadors. Sí que m'ha sorprès, la veritat, m'ha sorprès aquesta actitud de vostès.

Però, bono, nosaltres continuam amb la nostra iniciativa, per què? Perquè nosaltres el que demanam no és..., el que fem no és posar en dubte la correcció del que faran les empreses, no posam en dubte ni apostam perquè sigui millor una o altra, nosaltres el que diem és que aquí, en aquesta subrogació, és una cosa que ens toca molt de prop, que toca moltíssims de treballadors, moltíssimes famílies de Balears, parlam de tota Espanya i dels aeroports que ha afectat, però de Balears, i que en açò nosaltres hem de tenir qualque reacció davant una situació que pot ser crítica, no únicament per a una gran quantitat de treballadors sinó també pel servei que pugui donar i per la qualitat del servei que es pugui donar a Balears a la nostra principal indústria i a un sector estratègic com és aquest.

Nosaltres creiem que ens sumam a unes justes reivindicacions que, efectivament, tenen el seu origen en els sindicats, com és normal, és la seva feina, i nosaltres hem considerat que eren prou fortes les motivacions com per haver de fer una exposició i dur aquesta iniciativa aquí, al plenari, perquè consideram que ens toca molt de prop.

Vostès fan un discurs que sembla que açò no va ni ve als ciutadans de Balears, però jo crec que sí, nosaltres creiem que sí. Perquè, a més a més, sense posar en dubte l'honorabilitat de cap empresa, la realitat, les dades diuen que algunes empreses que són guanyadores estan en processos judicials precisament per incomplir aquestes subrogacions de contractes. Hi ha molts

treballadors que estan en procediments judicials individuals, que no tenen capacitat ni força per tirar endavant aquests processos ni capacitat econòmica, i es veuen malmesos per aquestes situacions. Crec que açò és prou important, jo no sé vostès si veuen que açò no és important, però nosaltres consideram que sí, no ho sé, sincerament. Parli amb treballadors, no li diré, Sr. Borràs, que parli amb ningú, vostè sabrà amb qui ha de parlar, però parli amb treballadors d'Iberia què és el que pensen, quina és la situació que els queda per endavant; gent de Palma, gent d'Eivissa, gent de Menorca. Menorca és diferent, perquè Menorca queda exclosa, Menorca té la sort que els treballadors d'Iberia quedaran on són, i el seu conveni és molt més avantatjós per a ells. És clar, a Mallorca i a Eivissa potser no els passarà el mateix, bé, no ho sé, no els veig gaire preocupats per açò, però, bono, bé està.

Nosaltres ja li he dit no posam *en tela de juicio* -com es diu en castellà- cap bona feina de cap empresa, ni res, el que passa és que hi ha unes dades que nosaltres creiem que hem de ser sensibles. Aquí, en aquest parlament hem dut a debatre licitacions, hem parlat de les licitacions de l'IMSERSO, de les licitacions de l'OSP, hem parlat d'empreses privades que han tingut procediments de tancament, de Majorica, de Coca-Cola, hem parlat de tot! Ara, per què no podem parlar d'aquesta situació que és molt important per a Balears? Sincerament, no acab d'entendre.

I vostè diu, Sr. Castells, que està molt ofès, em sap molt de greu, senyor, no s'ofengui perquè no hi ha motiu, cregui'm. I parla vostè de tractes de favor, no sé a què estarà vostè avesat, però, vaja, nosaltres no estam gens familiaritzats amb aquest sistema de funcionament ni amb aquestes paraules.

Moltes gràcies, Sr. President. Perdó, vull agrair els vots favorables, gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Cabrera. Bé, acabat el debat passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 8651/23.

Vots a favor? 12 vots a favor.

Vots en contra? 0 vots en contra.

Abstencions, Sr. Castells, s'ho ha pensat? És una broma!

Abstencions? Cap abstenció.

Per consegüent, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 8651/23, per 12 vots a favor, 0 vots en contra i 0 abstencions.

Moltíssimes gràcies a tots. Eh!, i una cosa, un momentet, per favor, us felicite, anam de temps que sembla que tots duim un rellotge en el cap, tots, eh?, és fenomenal açò. Venga, cuideu-vos, que tingueu molt bon dia, adéu, fins ara.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS